

Jubilea členů ČBS v roce 2013

Příspěvek je věnován všem členům ČBS, kteří v roce 2013 dovršili 60, 65, 70, 75, 80 nebo 85 let. Děkujeme všem za podporu a práci pro rozvoj naší Společnosti a přejeme do dalších let mnoho štěstí, zdraví a úspěchů v pracovním i osobním životě.

Nejmladšími jubilanty – šedesátníky – jsou **Ing. Jiří Dostálek** (30. 6.), **RNDr. Zdeněk Habrovanský** (4. 4., stručný životopis viz níže), **RNDr. Ondřej Huml** (13. 4.), **Jitka Kovářiková** (31. 12.), **prof. RNDr. Jan Lepš, CSc.** (23. 5., životopis a výběrová bibliografie F. Krahulec, Zprávy Čes. Bot. Společ. 48: 325–335, 2013), **RNDr. Anna Lepšová, CSc.** (28. 1.), **RNDr. Eleonóra Michalková, CSc.** (23. 9.), **Ing. Vlastimil Micoláš** (25. 10., biografie viz níže, seznam publikací je uložen v archivu ČBS), **PhMr. Aleš Müller** (5. 1., stručný životopis viz níže, seznam publikací je uložen v archivu ČBS), **prof. RNDr. Karel Prach, CSc.** (20. 10., životopis a výběrová bibliografie M. Štech & K. Řehounková, Zprávy Čes. Bot. Společ. 48: 337–351, 2013), **RNDr. Hana Rambousková, CSc.** (16. 2., životopisná data viz níže, seznam publikací je uložen v archivu ČBS), **RNDr. Ota Rauch, CSc.** (10. 10.) a **Ing. Jiří Zámečník, CSc.** (25. 2.).

Řady pětadesátníků rozšířili **František Čapek** (15. 4.), **Mgr. Rostislav Černý, CSc.** (18. 1., životopisná data viz níže, seznam publikací je uložen v archivu ČBS), **Mgr. Lenka Dneboská** (28. 6.), **Vítězslava Kozáková** (14. 10.), **RNDr. Jana Möllerová** (9. 3., životopisná data Z. Neuhäuslová, Zprávy Čes. Bot. Společ. 43: 349, 2008, přehled publikací je uložen v archivu ČBS), **Ing. Mgr. Stanislav Slouka** (11. 9.), **Jan Soukup** (8. 3.) a **doc. RNDr. Věra Zelená, CSc.** (12. 2., životopisná data Z. Neuhäuslová, Zprávy Čes. Bot. Společ. 43: 349, 2008, přehled publikací je uložen v archivu ČBS).

Sedmdesát let dosáhli **Mgr. Josef Halda, Ph.D.** (7. 12.), **doc. prom. biol. Jan Janko, CSc.** (22. 4., životopisná data Z. Neuhäuslová, Preslia 75: 375, 2003; M. Franc, Živa 61/2: XXXIV–XXXV, 2013; seznam prací je uložen v archivu ČBS), **prof. Ing. Jaroslav Koblížek, CSc.** (17. 1., biografie a přehled publikací do roku 2002 V. Řehořek, Preslia 75: 189–192, 2003; seznam publikací je uložen v archivu ČBS), **RNDr. Jaromír Lukavský, CSc.** (22. 9., životopisné údaje a seznam publikací do roku 2003 J. Komárek, Preslia 75: 367–372, 2003, další doplňující údaje jsou uloženy v archivu ČBS), **RNDr. Marie Němcová** (2. 12.), **Mgr. Zdeňka Pecková** (26. 3.), **prom. mat. Otakar Šída sen.** (22. 8., životopisná data Z. Neuhäuslová, Preslia 75: 377, 2003, seznam prací je uložen v archivu ČBS), **Ing. Jindřich Šmiták** (5. 10.) a **RNDr. Jan Štursa** (3. 8., životopisná data a seznam publikací do roku 2003 F. Procházka, Preslia 76: 91–94, 2004).

Sedmdesát pět let dovršili **Dr. Oldřiška Ceska** (1. 7.), **čestná členka ČBS doc. RNDr. Viera Feráková, CSc.** (22. 7., jubilejní články A. Murín, Biológia, Bratislava, 43: 487–488, 1988; L. Hroudá, Preslia 70: 283–284, 1998; V. Micoláš, Thaiszia – J. Bot. 8: 177–178, 1998; doplněk k biografii Z. Neuhäuslová, Zprávy Čes. Bot. Společ. 43: 348, 2008), **prom. ped. Hana Janáčková** (1. 10.), **Mgr. Jaromíra Kuncová** (26. 3.), **doc. RNDr. Jiří Unar, CSc.** (5. 1., biografické údaje Inform. List, Brno, 13/2: 4–7, 1988; Z. Neuhäuslová, Preslia 70: 382, 1999; další životopisná data a seznam publikací jsou v archivu ČBS), **Miloslav Veselý** (25. 8.) a **RNDr. Václav Větvička** (13. 1., životopisná data a seznam publikací do roku 1998 J. Jeník, Preslia 71: 181–186, 1999; M. Studnička, Živa 56/1: V, 2008; přehled publikací je uložen v archivu ČBS).

Mezi osmdesátníky se zařadili **čestná členka ČBS doc. RNDr. Jarmila Kubíková, CSc.** (12. 2., životopisná data a výběrová bibliografie do roku 1992 J. Kolbek, Preslia 65: 77–80, 1993; J. Jeník, Živa 46/3: XXXV, 1998; P. Kovář, Živa 51/2: XXI, 2003; doplněk k životopisu Z. Neuhäuslová, Preslia 75: 375–376,

2003; rozhovor s jubilantkou P. Špryňar, *Živa* 61/2: XXIX–XXX, 2013; bibliografie je uložena v archivu ČBS), **RNDr. Jan Květ, CSc.** (26. 8., životopisná data a seznam publikací do roku 1993 M. Rychnovská, *Preslia* 65: 363–369, 1993; dále J. Pokorný & H. Čížková, *Preslia* 76: 87–90, 2004, zde také výběrová bibliografie za období 1993–2004; Š. Husák, *Živa* 56/5: LXVI, 2008; Š. Husák, *Živa* 61/4: LXXX–LXXXI, 2013, bibliografie je uložena v archivu ČBS), **RNDr. Milan Rívola** (23. 11., životopisná data S. Kučera & S. Ošmera, *Sborn. Jihočes. Muz. České Budějovice, Přír. vědy*, 24: 29–30, 1984; V. Vacek, *Od Hradské cesty, Žarošice*, 1995: 145–147, 1995; J. Němec, *Ochr. Přír.* 59: 127, 2004; stručná biografie Z. Neuhäuslová, *Preslia* 75: 377, 2003; seznam publikací je uložen v archivu ČBS), **RNDr. Kamil Rybníček, CSc.** (5. 7., životopisné údaje a seznam publikací do roku 1993 Z. Neuhäuslová, *Preslia* 65: 279–284, 1993; doplněk k životopisu Z. Neuhäuslová, *Preslia* 75: 377, 2003; životopisná data a seznam publikací za období 1994–2012 s dodatky z let 1990–1993 M. Hájek, *Zprávy Čes. Bot. Společ.* 47: 387–393, 2012; V. Řehořek, *Živa* 61/3: LI, 2013), **čestný člen ČBS doc. RNDr. Vladimír Řehořek, CSc.** (9. 11., životopis a bibliografie do roku 1990 V. Feráková, *Preslia* 65: 371–374, 1993; životopisná data a bibliografie za období 1990–2003 L. Hrouda, *Preslia* 75: 363–366, 2003) a **Mgr. Jaroslava Šulcová** (11. 12.).

Osmdesátí pěti let dosáhla čestná členka ČBS **prof. RNDr. Milena Rychnovská, DrSc.** (17. 10., životopisné údaje a výběr publikací J. Květ et al., *Preslia* 60: 276–280, 1988; F. Krahulec, *Preslia* 70: 285–287, 1998, bibliografické doplňky Z. Neuhäuslová; P. Kovář, *Živa* 46/6: XCVI, 1998; rozhovor s jubilantkou J. Květ, *Živa* 51/6: LXXV–LXXVI, 2003; doplňky k životopisu Z. Neuhäuslová, *Preslia* 75: 377, 2003 a J. Květ, *Živa* 56/6: LXXXIII, 2008).

Mgr. Rostislav Černý, CSc. (nar. 18. 1. 1948 v Praze)

Jubilant vystudoval učitelství biologie a zeměpisu na Přírodovědecké fakultě UK v Praze. V letech 1973–1984 působil na gymnáziu v Třeboni, od roku 1984 až doposud je odborným asistentem se zaměřením na botaniku na katedře biologie Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. V rámci přípravy budoucích učitelů vyučoval mimo jiné systém a evoluci nižších rostlin, systém a evoluci vyšších rostlin, základy ekologie, obecnou botaniku, základy fyziologie rostlin a ochranu životního prostředí. V roce 1995 dokončil externí aspiranturu v Botanickém ústavu AV ČR v Průhonici v oboru botanika se specializací na vodní a mokřadní společenstva. Kromě profesního zaměření se po celou dobu své aktivní učitelské dráhy věnuje jako člen místní organizace ČSOP praktické ochrany přírody na Třeboňsku ve spolupráci se Správou CHKO Třeboňsko a místním pracovištěm Botanického ústavu. Je autorem a správcem naučné stezky Cesta kolem Světa. Členem ČBS je od roku 1999, pracuje v sekci makrofyty.

RNDr. Zdeněk Habrovanský (nar. 4. 4. 1953 v Částkově, okres Uherské Hradiště)

Jubilant vystudoval odbornou biologii (specializace systematická botanika) na Přírodovědecké fakultě Univerzity J. E. Purkyně (dnes Masarykova univerzita) v Brně, kde pod vedením M. Smejkal zpracoval diplomovou práci zaměřenou na taxonomii českých a slovenských druhů rodů *Muscari* a *Leopoldia*. Biologii využíval v zemědělské praxi, kde působí od studií až do současnosti. V roce 1977 nastoupil jako technik ochrany rostlin v Agrochemickém podniku ve Starém Městě, dalším zaměstnavatelem byla tehdejší Okresní zemědělská správa v Uherském Hradišti, kam nastoupil v roce 1983 do funkce okresního rostlinolékaře. Později (1987) dostal kromě ochrany a výživy rostlin na starost agendu vinařství v okrese Uherské Hradiště. V roce 1988 mu nabídl významný šlechtitel vinné révy Václav Křivánek místo samostatného šlechtitele a vedoucího Šlechtitelské stanice vinařské v Polešovicích; o rok později místo přijal a *Vitis vinifera* se mu stala osudem. Vznikla tu řada nových stolních a moštových odrůd a jejich klonů, na vyšlechtění mnohých z nich se jubilant podílel. V roce 1996 stanici zprivatizoval. Články o révě vinné a dění ve vinařství a vinnohradnictví publikuje v časopise Vinařský obzor, kde je od roku 2006 předsedou redakční rady. Díky révě a

vínu procestoval jubilant nemálo zemí. Řadu přednášek a školení věnoval révě vinné, ale také ochraně přírody. V přírodě tráví hlavně víkendy, nejvíce v Chříbech a Bílých Karpatech. Je členem botanické sekce CHKO Bílé Karpaty, účastní se floristických kurzů ČBS. Vlastní menší soukromý herbář a na cestách rád fotografuje, dokonce uspořádal jednu výstavu vlastních fotografií o přírodě. Jubilant je členem muzejního spolku v Uherském Hradišti a Historické společnosti Starý Velehrad, které zkoumají a obnovují historické a přírodní památky, hlavně v okrese Uherské Hradiště.

Ing. Vlastimil Mikoláš (nar. 15. 10. 1953 ve Frýdku-Místku)

Jubilant vystudoval (1977) tehdejší Vysokou školu zemědělskou v Brně (dnes Mendelova zemědělská a lesnická univerzita), v diplomové práci se pod vedením F. Kühna zabýval rozlišováním druhů z čeledí šáchorovitě a sitinovitě ve vegetativním stavu. V letech 1977–1980 pracoval ve Výzkumném ústavu obilnářském v Kroměříži na úseku šlechtění ozimé pšenice. Následovala dvě okresní muzea, nejprve v Příbrami (1980–1983), kde založil herbář (revidoval a zařadil historické sběry) a zanechal přes 1000 vlastních položek, a následně ve Vyškově (1983–1984), kde se zejména zasloužil o revizi sběrů rodu *Euphrasia*. Další působiště už bylo na Slovensku – Botanická zahrada Univerzity P. J. Šafárika v Košicích, kde byl zaměstnán až do roku 2000, nejprve jako vedoucí oddělení ohrožených a léčivých rostlin, později jako kustod. Založil tu herbář, určil a seřadil staré sběry, mimo jiné L. Thaisze (ca 1000 položek) a A. Vojtuně (ca 1000 položek) a sám se významně zasloužil o rozšíření herbáře. Nemalou měrou přispěl k založení mezinárodního časopisu *Thaisia* (následně byl pak 10 roků členem redakční rady a výkonným redaktorem) a botanické knihovny. Jubilant se zabývá zejména taxonomií a floristikou vyšších rostlin, v menší míře také mykologií (hlavně rod *Russula*) a bryologií. Účastnil se mnoha botanických expedic, kromě střední Evropy zejména do států bývalé Jugoslávie, Bulharska, Řecka, Turecka, na Ukrajinu, do Arménie, Tádžikistánu a Kazachstánu, společně s pracovníky Botanického ústavu v Petrohradu navštívil severní Kavkaz. Terénní zkušenosti, nesporný cit pro morfologické detaily i mimořádný rozhled v taxonomické literatuře využívá při studiu obtížných skupin, zejména rodů *Sorbus*, *Rubus*, *Alchemilla*, *Taraxacum*, *Crataegus*, *Poa* a *Festuca*. Rozpoznal tu mnoho nových taxonů, popsal ale zatím pouze *Sorbus dolomiticola* a *S. amici-petri* a spolu s J. Kirschnerem a J. Štěpánkem *Taraxacum fascians*; *Sorbus hornadensis* je připravený k publikaci. Nevěnuje se ale pouze těmto rodům, což dokazuje například nově rozpoznáný a popsáný taxon *Panicum miliaceum* subsp. *agricola* (spolu s H. Scholzem). Vedl grantový projekt Mikroevoluce a taxonomie karpatských a panonských druhů rodu *Sorbus* a byl spolupracovníkem v dalších projektech podporovaných agenturou VEGA a v projektech zaměřených na ohrožené druhy. Jubilant vlastní rozsáhlý herbář (ca 90 000 položek), mnoho dokladů je uloženo i ve veřejných herbářových sbírkách zejména na Slovensku, v Česku, Rakousku a Slovinsku. Kromě České botanické společnosti je členem Slovenské botanické společnosti a po dlouhou dobu byl členem Mezinárodní asociace pro rostlinnou taxonomii (IAPT) a organizace pro taxonomické studium květeny Středozemí (OPTIMA).

PhMr. Aleš Müller (nar. 5. 1. 1953 v Rychnově nad Kněžnou)

Jubilant absolvoval v roce 1978 Farmaceutickou fakultu Univerzity Karlovy v Hradci Králové a ve stejném roce nastoupil do lékárny v Jevíčku. Věnoval se tu také práci s mládeží, vedl přírodovědný oddíl a stal se zakladatelem stanice mladých přírodovědců. V roce 1986 byl ustanoven okresním odborníkem v oboru léčivých rostlin. Po přestěhování do Bělé pod Bezdězem v roce 1988 pokračoval ve funkci okresního odborníka v oboru léčivých rostlin a připravoval se ke složení nástavbové atestace v tomto oboru (1991). Byl také členem Ústředního poradního sboru ministra zdravotnictví pro pěstování a sběr léčivých rostlin. Jako člen ČBS se účastnil exkurzí převážně ve středních Čechách, ale tihnul též k rodným východním Čechám a stal se členem východočeské pobočky ČBS. Na jedné z lichenologických exkurzí se začal aktivně zajímat o lišejníky a v roce 2002 se stal členem bryologicko-lichenologické sekce ČBS. Bibliografie (uložena v archivu ČBS) obsahuje zejména lichenologické studie.

RNDr. Hana Rambousková, CSc. (nar. 16. 2. 1953 v Praze)

Jubilantka je absolventkou (1977) Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, kde se v rámci diplomové práce zabývala vodním provozem na úhorech v Českém krasu; stejné téma měla i rigorózní práce obhájená v roce 1978. Aspirantská léta (1978–1981) prožila v tehdejší Ústavu krajinné ekologie ČSAV (kandidátská práce Vliv rekreace na vegetaci) a v rámci postgraduálního vzdělávání se účastnila v letech 1981–1983 kurzu aplikované ekologie v tehdejší Ústavu aplikované ekologie Vysoké školy zemědělské v Praze. Profesní dráhu zahájila v roce 1981 jako výzkumná pracovnice na oddělení geoekologie v Ústavu krajinné ekologie ČSAV (v letech 1986–1990 byla souběžně tajemnicí sekretariátu komise pro životní prostředí při ČSAV), odkud přešla v roce 1990 na Ministerstvo životního prostředí (referentka, oddělení pro styk s veřejností, poradkyně ministra). Dalším zaměstnavatelem byl v letech 1991–1993 tehdejší Ústav aplikované ekologie Vysoké školy zemědělské v Praze (výzkumná pracovnice na oddělení ekologických projektů a syntéz). Po krátkém tříměsíčním působení na sekretariátu programu Člověk a biosféra (Akademie věd ČR) nastoupila v roce 1994 na Ministerstvo zahraničních věcí, kde byla nejprve referentkou na odboru amerických států a následně vědeckotechnickou atašé na velvyslanectví ČR ve Spojených státech. Od roku 1998 dosud je koordinátorkou Fulbrightova programu v komisi J. Williama Fulbrighta v ČR. Kromě České botanické společnosti (1976–dosud) byla členkou výboru tehdejší ekologické sekce Biologické společnosti při ČSAV (1986–1991), Společnosti pro trvale udržitelný život (1990–2002) a doposud působí v české pobočce Mezinárodní asociace pro krajinnou ekologii (od roku 1990). Mezi další profesní aktivity patřilo členství v oborové subkomisi pro ekologii Grantové agentury ČR (1993–1995), ediční radě Ministerstva životního prostředí (1993–1995), rozkladové komisi Ministerstva životního prostředí (1992–1995) a klubu vědeckotechnických diplomatů ve Washingtonu (1995–1998, 1997–1998 tajemnice klubu).

RNDr. Milan Rívola (nar. 23. 11. 1933 v Brně)

Jubilant vystudoval (1957) Přírodovědeckou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, specializaci geobotanika a systematická botanika; v rámci postgraduálního studia na Přírodovědecké fakultě UK v Praze se pak věnoval bryologii a lichenologii. První zkušenosti s botanickou prací získal v letech 1957–1958 jako odborný pracovník v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně (tehdy Gottwaldově) a prošel i pedagogickou činností jako učitel biologie a chemie (1958–1962). Potom se opět vrátil k práci muzejního botanika, tentokrát v Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích, kde vedl přírodovědné oddělení. Jméno Milana Rívoly je ale spojeno zejména s ochranou přírody – v letech 1972–1989 zastával funkci vedoucího odboru ochrany přírody a zástupce ředitele pro ochranu přírody v tehdejší Středisku státní památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje, v letech 1990–2003 byl zástupcem ředitele odboru ochrany přírody na Ministerstvu životního prostředí. Dlouholeté zkušenosti zúročil i jako zástupce ČR v expertní skupině pro chráněná území přírody při Radě Evropy ve Štrasburku. Jubilant je autorem více než stovky popularizačních článků a odborných publikací zaměřených na botaniku (floristika, fytogeografie, bryologie, taxonomie, bryocenologie) a ochranu přírody (chráněné druhy, chráněná území, ochrana přírody obecně a ochrana krajiny, metodologie, bibliografie, legislativa, zahraniční zkušenosti).

Úmrtí

V roce 2013 opustil řady Společnosti **MUDr. Josef Malý** (*17. 3. 1949, † 2. 9. 2013). Zůstane v našich vzpomínkách.